

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 62/2025 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till kulturutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- kulturutskottet KuUU 10/2025 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Harri Sivula, inrikesministeriet
- specialsakkunnig Pekka Lindroos, inrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Jere Päivinen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Maria Lehto, Migrationsverket
- enhetschef, undervisningsråd Joonas Mäkinen, Utbildningsstyrelsen
- expert Mikko Vieltojärvi, Finlands näringsliv rf
- ledande expert, invandring och sysselsättning Eve Kyntäjä, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- verksamhetsledare Elina Helmanen, Familia ry
- specialsakkunnig Heidi Pekkarinen, Fackorganisationen för högutbildade inom socialbranschen Talentia rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- diskrimineringsombudsmannens byrå
- skyddspolisen
- Folkpensionsanstalten
- Företagarna i Finland rf
- Aalto-universitetet

Betänkande FvUB 24/2025 rd

- Utbildningsstyrelsen
- Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf
- Amnesty International Finländska sektionen rf
- Finland Remigrants
- Haaga-Helian opiskelijakunta Helga
- Flyktingrådgivningen rf
- Rädda Barnen rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det ändringar i utlänningslagen.

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering föreslås det att villkoren för permanent vistelse skärps. Målet är att uppmuntra till integration och förmedla en bild av en framtid i det finländska samhället.

Det föreslås att den oavbrutna vistelse som krävs för beviljande av permanent uppehållstillstånd i normala fall förlängs från fyra år till sex år. Efter sex års vistelse kan ett permanent uppehållstillstånd i regel beviljas en sökande som har nöjaktiga kunskaper i finska eller svenska och två års tid i arbetslivet.

Den som uppfyller ett av tre alternativa tilläggsvillkor kan fortfarande beviljas permanent uppehållstillstånd efter fyra års vistelse. De tre alternativa tilläggsvillkoren är en årsinkomst på 40 000 euro, en högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen som erkänts i Finland tillsammans med två års tid i arbetslivet eller mycket goda kunskaper i finska eller svenska tillsammans med tre års tid i arbetslivet. I alla dessa alternativ får den angivna tiden i arbetslivet inkludera högst tre månader då personen lyft utkomstskydd för arbetslösa eller utkomststöd.

Man kan få permanent uppehållstillstånd också genom att avlägga högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre högskoleexamen vid universitet i Finland. Då är uppehållstillståndet inte förenat med något krav på en viss vistelsetid. I stället beaktas hur snabbt utlänningen avlagt examen. Dessutom krävs det att personen har åtminstone växande kunskaper i finska eller svenska.

I enlighet med regeringsprogrammet föreslås det också att till villkoren för beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta fogas de integreringsvillkor som direktivet om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning tillåter på motsvarande sätt som i fråga om det nationella permanenta uppehållstillståndet. I praktiken är det fråga om krav på kunskaper i finska eller svenska.

Dessutom föreslås att de hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som följer av brottsliga gärningar ska skärpas genom att det föreskrivs att ovillkorliga fängelsestraff påverkar beräkningen av vistelsetiden.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 8 januari 2026.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Propositionens utgångspunkter

Villkoren för beviljande av permanent uppehållstillstånd ändras i enlighet med regeringsprogrammet så att de uppmuntrar till integration. Det är fråga om att villkoren för permanent uppehållstillstånd skärps. Syftet med den aktuella ändringen av utlänningslagen (301/2004), som gäller permanent uppehållstillstånd, är att främja integration genom att uppmuntra utlänningar som vistas i Finland att skaffa sig språkkunskaper, arbeta och studera.

Enligt gällande lagstiftning kan permanent uppehållstillstånd beviljas när sökanden har vistats fyra år i Finland. Dessutom krävs det att sökanden är oförvitlig och i de flesta fall att sökanden kan försörja sig själv. I propositionen anges det (s. 10) att trots att fyra eller fem års vistelse i Finland ökar sannolikheten för att personen i praktiken har integrerats, innehåller lagparagraferna inte några uttryckliga krav på att detta ska påvisas. I lagen ingår till exempel inget separat krav på en viss tid i arbetslivet eller en viss nivå av språkkunskaper. Även en sökande som inte kan finska eller svenska och som inte har arbetat¹ eller studerat i Finland kan få ett permanent uppehållstillstånd eller ett uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Det föreslås att vistelsetiden förlängs från fyra till sex år och att villkoren för beviljande av permanent uppehållstillstånd kompletteras med kunskaper i finska eller svenska, två års tid i arbetslivet och att personen inte har varit beroende av socialskyddsförmåner under en längre tid.

Det föreslås dessutom undantag från ovan nämnda huvudregel om en vistelsetid på sex år. Om villkoren för undantaget uppfylls kan personen få permanent uppehållstillstånd efter fyra års vistelse eller snabbare. De föreslagna villkoren är en årsinkomst på 40 000 euro, en högre högskoleexamen som erkänts i Finland tillsammans med två års tid i arbetslivet, särskilt goda språkkunskaper tillsammans med tre års tid i arbetslivet eller en i Finland avlagd högskoleexamen tillsammans med språkkunskaper. Motsvarande ändringar föreslås också i fråga om EU-uppehållstillståndet för varaktigt bosatta till den del ändringarna i det direktiv som gäller dem tillåter det.

Förvaltningsutskottet betonar att förslaget gäller tillåtelse av permanent uppehåll. Ett tillstånd som berättigar till permanent uppehåll avviker från ett tidsbegränsat uppehållstillstånd i det avseendet att fortsatt tillstånd inte behöver sökas efter att det permanenta uppehållstillståndet beviljats. Ett permanent uppehållstillstånd återkallas heller inte även om de omständigheter som utgör grunden för uppehållet upphör. Det sker inga ändringar i rättigheterna som gäller tidsbegränsat

¹ Försörjningsförutsättningen i 39 § i utlänningslagen kan uppfyllas till exempel med makens inkomster och i flera fall är det också möjligt att få permanent uppehållstillstånd helt utan att förutsättningen uppfylls.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

uppehållstillstånd. Ett permanent uppehållstillstånd beviljas den som redan vistas i landet med ett tidsbegränsat tillstånd, och ett avslag enbart på ansökan om permanent uppehållstillstånd medför inte någon skyldighet att lämna landet. Upphållet fortsätter i en sådan situation med det tidsbegränsade tillståndet.

Utskottet har i sina tidigare ställningstaganden (t.ex. FvUB 19/2025 rd, FvUB 8/2024 rd och FvUB 45/2022 rd) särskilt påpekat den centrala betydelsen av kunskaper i finska eller svenska när det gäller att sysselsätta invandrare och integrera dem i samhället. Utskottet påpekar också i detta sammanhang att man kontinuerligt bör se till att den språkutbildning som ingår i integrations-tjänsterna finns att tillgå och fungerar väl. Utskottet har redan tidigare lyft fram att de integrationsfrämjande åtgärdernas förpliktande karaktär ytterligare bör stärkas och att invandrarna förutsätts ha kännedom om det finska samhällets funktionssätt, regler och värderingar. Utskottet har dessutom betonat individens aktivitet och ansvar för integrationen.

Utskottet anser det motiverat att det i fortsättningen också för att beviljas permanent uppehållstillstånd i högre grad förutsätts att sökanden visar att han eller hon har integrerats i det finländska samhället. Förvaltningsutskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande kommentarer och mindre ändringsförslag.

Permanent uppehållstillstånd efter sex års vistelse

Det föreslås att 56 a § 1 mom. i utlänningslagen ändras så att permanent uppehållstillstånd beviljas efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år, om utlänningen har nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt det föreslagna 56 f § 2 mom. eller i stället har motsvarande kunskaper i finskt eller finlandssvenskt teckenspråk och två års tid i arbetslivet. En utlänning som är 65 år eller äldre beviljas permanent uppehållstillstånd efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år oberoende av hans eller hennes kunskaper i finska eller svenska. Enligt paragrafens 2 mom. kan avvikelser i ett enskilt fall göras från ett eller flera av de villkor som avses i 1 mom. om utlänningen har en sjukdom, skada eller störning som långvarigt hindrar utlänningsen från att uppfylla villkoret.

Utskottet anser det motiverat att vistelsetiden förlängs från fyra till sex år och i synnerhet att systemet belönar den som försöker integrera sig. Kunskaper i landets språk och inträde på arbetsmarknaden är centrala förutsättningar för att en utlänning ska kunna integreras i det mottagande samhället och uppleva att han eller hon är en del av det. Utskottet anser att en utlänning som oavbrutet har bott i Finland i sex år, har nöjaktiga kunskaper i finska eller svenska och har arbetat i Finland och främst klarat sig utan utkomstskydd för arbetslösa eller utkomststöd både har visat förmåga och vilja att integrera sig i Finland och har goda möjligheter att fortsätta med detta i framtiden.

I olika yttranden till utskottet har det påpekats att utkomststödet är familjespecifikt och att beroende av utkomststöd inte alltid tyder på att individen är oförmögen att försörja sig själv. Utskottet noterar att tillämpningen av tiden i arbetslivet som ett villkor är en såväl principiellt som i praktiken mycket betydande lösning som i sista hand hänför sig till att utkomststödet är en förmån som alla familjemedlemmar direkt med stöd av lagen är mottagare av, oberoende av vem av dem som ansöker om stödet. Utskottet anser att en reglering som det föreslagna villkoret om tid i arbetsli-

Betänkande FvUB 24/2025 rd

vet inte kan grunda sig på en sådan omständighet som avgörs inom familjen, det vill säga vem som formellt ansöker om stöd. Systemet skulle i en sådan situation vara uppenbart bristfälligt och orättvist och även möjliggöra medvetet missbruk. För att lagstiftningen ska vara logisk skulle det enligt utskottet också vara inkonsekvent att en familjespecifik förmån behandlas som en individuell förmån i en annan lag.

Permanent uppehållstillstånd efter fyra års vistelse

I det föreslagna 56 a § 3 mom. föreslås undantag från ovan nämnda regel om en vistelsetid på sex år. På det sätt som beskrivs ovan föreslås det tre separata alternativa villkor eller villkorshelheter. Om sökanden uppfyller något av villkoren eller helheterna kan han eller hon beviljas permanent uppehållstillstånd efter en kortare vistelse.

Förvaltningsutskottet betonar att ett mål som är kopplat till förslaget är att svara på bristen på kompetent och utbildad arbetskraft genom att göra Finland mer attraktivt för dem som uppfyller villkoren och locka dem att stanna. Samtidigt hoppas utskottet att den högskoleutbildning som utlänningar i Finland har på det här sättet lyfts fram bättre. Utskottet ser positivt på att propositionen uppmuntrar sökanden att själv vara aktiv, till exempel när det gäller studier i finska eller svenska eller arbete, varvid personen har möjlighet att snabbare få permanent uppehållstillstånd.

I yttranden till utskottet har det ansetts att den föreslagna årsinkomstgränsen på 40 000 euro är hög och att vissa till exempel skattefria stipendier i detta sammanhang bör jämföras med skattepliktiga inkomster. Förvaltningsutskottet påpekar att den föreslagna inkomstgränsen utgör ett undantag till huvudregeln som gäller sex års vistelse. Syftet med undantaget är inte att alla eller största delen av dem som arbetar eller försörjer sig på något annat sätt ska ha möjlighet att få permanent uppehållstillstånd. Förvaltningsutskottet anser att den föreslagna inkomstgränsen är ändamålsenlig.

Permanent uppehållstillstånd på grundval av examen som avlagts i Finland

Enligt den föreslagna 56 c § beviljas permanent uppehållstillstånd en utlänning som har växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt det föreslagna 56 § 1 mom. och som har avlagt en högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre universitetsexamen vid en finländsk högskola.

I yttrandena till förvaltningsutskottet har det på bred front framförts att också yrkeshögskoleexamina som avlagts i Finland ska ingå i de examina som anges i bestämmelsen. Det har framför allt ansetts vara ojämnt att yrkeshögskoleexamina inte är godtagbara examina enligt bestämmelsen, medan lägre universitetsexamina föreslås vara det.

Enligt propositionen (s. 78) grundar sig beviljandet av permanent uppehållstillstånd för dem som avlagt lägre högskoleexamen vid ett universitet framför allt på att kandidatexamen i Finland i praktiken är en mellanexamen, efter vilken man vanligen inte går ut på arbetsmarknaden, utan studierna fortsätter i form av magisterstudier. En lägre examen på universitetsnivå har därför en annan betydelse för examinandena än en motsvarande lägre yrkeshögskoleexamen. Majoriteten av dem som avlagt lägre yrkeshögskoleexamen går vanligen direkt ut på arbetsmarknaden. Vidare

Betänkande FvUB 24/2025 rd

framförs det i propositionen (s. 107) att den föreslagna lösningen binder dem som beviljats uppehållstillstånd till Finland redan när de avlägger sin magisterexamen, och eftersom deras ställning är tryggad tack vare det permanenta uppehållstillståndet uppmuntras de att söka sig till den finska arbetsmarknaden, trots att det skulle vara långsammare och svårare att hitta sysselsättning här än i konkurrentländer. I konkurrentländerna skulle de stå inför en ny tillståndsprocess och åratals av en mer osäker ställning än i Finland i en situation där attitydklimatet mot invandring ständigt leder till nya och allt strängare metoder för att begränsa invandringen. Frågan har också bedömts ur ett jämlikhetsperspektiv (RP, s. 122-123).

I en redogörelse till utskottet har det också konstaterats att det i propositionen förblir oklart hur lagen ska tillämpas på sådana europeiska doktorsexamina som handleds gemensamt av olika lärosäten och där en del av examen avläggs utomlands. Enligt utskottets uppgifter kan utgångspunkten i sådana situationer anses vara att examen betraktas ha avlagts i Finland åtminstone om största delen av examen har fullgjorts i Finland. Sådana situationer förutsätter dock prövning från fall till fall till exempel på grund av att tiden som tillbringats i olika länder och andra detaljer varierar.

Förvaltningsutskottet instämmer i det som sägs i propositionen om olika typer av examen, inträdet på arbetsmarknaden för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen och behovet av att uppmuntra magisterstuderande att förbinda sig till Finland redan innan examen avläggs och söka sig till arbetsmarknaden i Finland efter utexamineringen. Förvaltningsutskottet anser dock inte att lösningen är helt problemfri. Därför anser utskottet att det är viktigt att följa hur ändringen påverkar dem som avlagt yrkeshögskoleexamen och dem som avlagt universitetsexamen.

Oförvitlighet

Det föreslås att de hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och uppehållstillstånd för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare som följer av brottsliga gärningar ska skärpas genom att det föreskrivs att ovillkorliga fängelsestraff påverkar beräkningen av vistelsetiden. I fortsättningen avbryter ett ovillkorligt fängelsestraff beräkningen av vistelsetiden. Enligt propositionen börjar tiden räknas från början när straffet har avtjänats i sin helhet, om utlännings vistelse i övrigt uppfyller förutsättningarna för att vistelsetiden ska kunna beräknas. Detta gäller både permanent tillstånd (56 § 6 mom.) och tillstånd för varaktigt bosatta (56 d § 5 mom.).

Förvaltningsutskottet påpekar att en kategorisk följd av ett fängelsestraff inte är något nytt i fråga om permanenta uppehållstillstånd. Enligt 57 § 3 mom. i den gällande utlänningslagen leder ovillkorligt fängelse alltid till att permanent tillstånd inte kan beviljas på tre år. I fråga om nationellt permanent uppehållstillstånd innebär förslaget alltså att tiden innan tillstånd kan beviljas förlängs jämfört med tidigare, medan det i fråga om uppehållstillstånd för varaktigt bosatta rör sig om ny reglering.

Utskottet konstaterar utifrån inkommen utredning att ett fängelsestraff inte kan jämföras med fysisk frånvaro och att syftet med verkställigheten av fängelsestraffet är att främja fångens anpassning i samhället, vilket också stöder integrationen. Fångarna kan delta till exempel i utbildning, arbetspraktik och annan verksamhet som stöder integrationen. Utskottet anser emellertid inte att det är ogrundat eller oskäligt att en person som dömts till ovillkorligt fängelse för ett brott, och senare frigivits från fängelset, innan han eller hon beviljas ett tillstånd som berättigar till permanent

Betänkande FvUB 24/2025 rd

uppehåll visar att han eller hon de facto är beredd att integreras i Finland genom att vara oförvitlig under hela vistelsetiden. Utskottet framhåller också att tillstånd som berättigar till permanent uppehåll inte handlar om huruvida en person får stanna i Finland. Det är fråga om huruvida en person får stanna permanent i landet och permanent bli medlem i det finländska samhället. Samtidigt konstaterar utskottet att den föreslagna påföljden inte är särskilt sträng heller för den enskilda individen. Den medför ingen skyldighet att avlägsna sig, utan endast en skyldighet att ansöka om tidsbegränsat tillstånd.

Utskottet påpekar att det i propositionen inte nämns huruvida fängelsedom ska ha vunnit laga kraft. Enligt utskottets uppgifter är avsikten att domen inte ska ha behövt vinna laga kraft för att den ska kunna påverka vistelsetiden för permanent uppehållstillstånd eller uppehållstillstånd för varaktigt bosatta på det sätt som föreslås. Utskottet föreslår att detta skrivs in i lagen på det sätt som framgår av detaljmotiveringen nedan.

Utskottet konstaterar samtidigt att det är möjligt att en dom i ett brottmål som ligger till grund för Migrationsverkets beslut senare upphävs. Enligt utskottets uppgifter kan ärendet dock rättas till genom ändringssökande som gäller beslutet om uppehållstillstånd, genom rättelse av sakfel enligt 50 § i förvaltningslagen (434/2003) eller genom en ny ansökan om uppehållstillstånd. Utskottet påpekar att om Migrationsverket i sitt beslutsfattande måste vänta på att en dom i ett brottmål har vunnit laga kraft, medför det betydande dröjsmål och osäkerhet i behandlingen av ansökan om uppehållstillstånd. Således är det inte heller möjligt att bevilja tillstånd som berättigar till permanent uppehåll om sökanden har dömts till ett ovillkorligt fängelsestraff men domen ännu inte har vunnit laga kraft.

DETALJMOTIVERING

56 §. Beviljande av permanent uppehållstillstånd. Utskottet har i övervägandena ovan behandlat sökandens oförvitlighet, det vill säga hur ett ovillkorligt fängelsestraff påverkar beräkningen av vistelsetiden. I 56 § 6 mom. föreslås det att om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, ska den vistelsetid som krävs för permanent uppehållstillstånd räknas från början när straffet har avtjänats i sin helhet.

Som utskottet konstaterar ovan är det dock motiverat att precisera bestämmelserna genom att entydigt ange i lagen att den nämnda följden av ett ovillkorligt fängelse inte förutsätter att domen vunnit laga kraft. Utskottet föreslår att momentet kompletteras i enlighet med 57 § 2 mom. i den gällande utlänningslagen så att det anges att det straff som dömts ut för ett brott inte behöver ha vunnit laga kraft. Det motsvarar till exempel tolkningen av utlänningslagens 57 § om allmänna hinder för beviljande av tillstånden i fråga och även 149 § om utvisning ur landet (se RP 28/2003 rd, s. 217). Den föreslagna bestämmelsen följer således den allmänna och långvariga regleringslösningen i utlänningslagen som gäller följderna av domar i brottmål. Med tanke på logiken i lagen och eventuellt också den praktiska tillämpningen är det enligt utskottet problematiskt om en specifik dom direkt kan påverka en persons situation och ställning till exempel genom utvisning, men den vistelsetid som berättigar till permanent uppehåll påverkas först efter att en dom vunnit laga kraft. Förvaltningsutskottet föreslår därför att 56 § 6 mom. kompletteras med en bestämmelse enligt vilken det straff som dömts ut för ett brott inte behöver ha vunnit laga kraft.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

56 d §. Beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta. Utskottet föreslår utifrån de allmänna övervägandena som gäller oförvitlighet och av de skäl som framgår av detaljmotiveringen till 56 § att 56 d § 5 mom. om uppehållstillstånd för varaktigt bosatta kompletteras på motsvarande sätt som 56 § 6 mom. med en bestämmelse om att det straff som dömts ut för ett brott inte behöver ha vunnit laga kraft.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 62/2025 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i utlänningslagen (301/2004) 56 och 56 a §, 57 § 3 mom. och 81 a § 1 mom. 1 punkten, sådana de lyder, 56 § i lagarna 380/2006, 332/2016 och 1088/2022, 56 a § i lagarna 668/2013 och 225/2024, 57 § 3 mom. i lag 668/2013 och 81 a § 1 mom. 1 punkten i lag 216/2023, samt *fogas* till lagen nya 56 b–56 g § som följer:

56 §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd lagligen vistats i landet under den i denna lag föreskrivna tiden utan avbrott och uppfyller de integrationsvillkor som anges i lagen. Permanent uppehållstillstånd beviljas, om villkoren för kontinuerligt uppehållstillstånd för utlänningen uppfylls och om det inte finns några i denna lag nämnda hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd. Vistelsen betraktas som oavbruten, om utlänningen har vistats i Finland under minst hälften av uppehållstillståndets giltighetstid. En oavbruten vistelse avbryts inte av frånvaro som beror på sedvanliga semesterresor eller andra resor eller arbete på en arbetsplats utomlands utsänd av en finländsk arbetsgivare.

En utlänning som på grund av familjeband har fått tidsbegränsat uppehållstillstånd kan beviljas permanent uppehållstillstånd även om anknytningspersonen inte uppfyller kraven för beviljande av permanent uppehållstillstånd.

Den föreskrivna tiden räknas från inresedagen, om utlänningen vid inresan haft uppehållstillstånd för kontinuerlig vistelse i landet. Har uppehållstillstånd sökts i Finland, räknas den före-

Betänkande FvUB 24/2025 rd

skrivna tiden från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet.

Om uppehållstillstånd har beviljats på grund av flyktingskap eller alternativt skydd, ska den föreskrivna tiden räknas från inresedagen.

Om en del av eller hela den vistelse som avses i 1 mom. har skett med stöd av uppehållstillstånd som beviljats för studier, är en förutsättning för att denna vistelse ska kunna utnyttjas vid beräkningen av vistelsetiden att den studerande har avlagt den högskoleexamen för vilken uppehållstillståndet har beviljats. För att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts dessutom att den studerande uppfyller de villkor på grundval av vilka kontinuerligt uppehållstillstånd skulle kunna beviljas honom eller henne på annan grund än 7, 7 a eller 10 § i lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, avbryts den oavbrutna lagliga vistelsetiden och börjar räknas från början. Tiden kan börja räknas från början tidigast när det ovillkorliga fängelsestraffet har avtjänats i sin helhet. **Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft.**

56 a §

Integrationsvillkor för permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år, om utlänningen har nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 2 mom. eller i stället har motsvarande kunskaper i finskt eller finlandssvenskt teckenspråk och två års tid i arbetslivet. En utlänning som är 65 år eller äldre beviljas permanent uppehållstillstånd efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år oberoende av utlänningens kunskaper i finska eller svenska.

I ett enskilt fall kan avvikelse göras från ett eller flera av de villkor som avses i 1 mom., om utlänningen har en sjukdom, skada eller störning som långvarigt hindrar utlänningen från att uppfylla villkoret.

Permanent uppehållstillstånd beviljas efter utgången av den föreskrivna tiden på fyra år, om

1) utlänningens inkomster i den senast slutförda beskattningen innan ansökan blev anhängig har uppgått till sammanlagt minst 40 000 euro,

2) utlänningen utomlands har avlagt en examen som genom beslut av en behörig finländsk myndighet har erkänts ge behörighet eller rätt att arbeta i en uppgift som förutsätter högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen enligt 56 c § 1 mom. eller på basis av vilken ett finländskt universitet har beviljat studierätt för fortsatta studier eller anställt utlänningen för undervisnings- eller forskningsuppgifter och utlänningen har två års tid i arbetslivet, eller

3) utlänningen har genom språktest verifierade särskilt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 5 mom. och tre års tid i arbetslivet.

En utlänning har förvärvat sådan tid i arbetslivet som avses i denna paragraf när han eller hon omedelbart innan ansökan blev anhängig har arbetat eller utövat näring på heltid i Finland under den i 1 eller 3 mom. angivna perioden så att han eller hon under denna period sammanlagt i högst tre månader har fått arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utkomststöd enligt lagen om utkomststöd eller annars varit borta från arbetslivet. Om

Betänkande FvUB 24/2025 rd

en utlänning har uppnått den lägsta åldern för ålderspension, är det i en situation som avses i 1 mom. tillräckligt att tiden i arbetslivet har förvärvats omedelbart före ålderspensionens början.

Tillfällig frånvaro på grund av sjukdom eller föräldraledighet jämföras vid beräkning enligt 4 mom. med arbete eller näringsutövning. Med arbete eller näringsutövning jämföras också en utlännings stipendieperiod, om utlänningen arbetar i Finland med stöd av ett stipendium från Finland.

Det belopp som nämns i 3 mom. 1 punkten justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoefficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Beloppet anges i 2026 års nivå. Vid justering av beloppet ska det avrundas till närmaste hela euro. Inkomsterna ska motsvara det justerade beloppet för det år som den senaste beskattning som ligger till grund för beslutet gäller.

De inkomster som avses i 3 mom. 1 punkten beräknas så att till det sammanlagda beloppet av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) läggs den förlust som härrör av näringsverksamhet och jordbruk och som dragits av under skatteåret, dividendinkomst som är skattefri enligt 33 a–33 c § i den lagen, annan skattefri inkomst enligt 33 d § i den lagen samt överskott och annan utbetalning av medel som är skattefri enligt 33 e–33 g § i den lagen. Från det sammanlagda beloppet av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten avdras dessutom de däri ingående prestationer som avses i 6 § 5 mom. i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018), med undantag för prestationer som vid beskattningen betraktas som pensioner eller kapitalinkomster.

56 b §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd till minderåriga

En utlänning som inte har fyllt 18 år beviljas permanent uppehållstillstånd, om hans eller hennes vårdnadshavare har beviljats permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som fortfarande är i kraft och det inte finns några i denna lag avsedda hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd. Permanent uppehållstillstånd beviljas också på motsvarande sätt, om vårdnadshavaren är finsk medborgare.

Om en utlänning som inte har fyllt 18 år inte har vårdnadshavare i Finland, beviljas permanent uppehållstillstånd efter utgången av den föreskrivna tiden på fyra år. Detsamma gäller situationer där vårdnadshavaren till en utlänning som inte har fyllt 18 år på det sätt som avses i 47 § 3 mom. har beviljats uppehållskort för en unionsmedborgares familjemedlem enligt 10 kap. och vårdnadshavaren med stöd av 161 d eller 161 e § har behållit sin uppehållsrätt på personlig grund.

Permanent uppehållstillstånd beviljas med stöd av 1 mom. oberoende av om den som inte fyllt 18 år själv uppfyller villkoren i 56 eller 56 a §. Permanent uppehållstillstånd beviljas med stöd av 2 mom. oberoende av om den som inte fyllt 18 år själv uppfyller villkoren i 56 a §.

Denna paragraf tillämpas på en ansökan om permanent uppehållstillstånd, om sökanden är minderårig den dag då sökandens ansökan blivit anhängig.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

56 c §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd på grund av högskoleexamen som avlagts i Finland

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 1 mom. och som i Finland har avlagt

- 1) en examen som avses i 7 § i universitetslagen (558/2009),
- 2) en examen som avses i 6 § i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008),
- 3) en högre yrkeshögskoleexamen som avses i 11 § i yrkeshögskolelagen (932/2014),
- 4) en högre yrkeshögskoleexamen som avses i 14 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013), eller
- 5) en högre högskoleexamen som avses i 14 § i landskapslagen om Högskolan på Åland (Ålands författningssamling 2024:50).

På beviljande av permanent uppehållstillstånd på en i 1 mom. avsedd grund tillämpas inte 56 och 56 a §. En förutsättning är dock att utlänningen har haft ett giltigt uppehållstillstånd under tiden för avläggande av examen.

För att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts dessutom att utlänningen uppfyller de villkor på grundval av vilka kontinuerligt uppehållstillstånd skulle kunna beviljas honom eller henne på annan grund än 7 eller 7 a § i lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete.

Permanent uppehållstillstånd beviljas inte, om utlänningen efter att ha avlagt den högskoleexamen som ligger till grund för ansökan annat än kortvarigt har vistats utanför Finland så att hans eller hennes uppehållstillstånd då inte har varit i kraft.

56 d §

Beviljande av EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas en tredjelandsmedborgare som efter att ha fått kontinuerligt uppehållstillstånd har varit lagligen och oavbrutet bosatt i landet i fem år omedelbart före inlämnandet av ansökan om uppehållstillstånd, om det inte finns några i denna lag nämnda hinder för att bevilja EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta.

Den oavbrutna vistelsen i Finland avbryts inte av en oavbruten vistelse utanför Finland som är kortare än sex månader, om frånvaroperioderna inte överstiger tio månader totalt. Vistelsen i Finland kan av särskilda skäl anses vara oavbruten även om frånvaroperioderna varit längre än de ovannämnda tidsperioderna. Då beaktas emellertid inte frånvaroperioderna när vistelsetiden beräknas. Om den som ansöker om EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta är innehavare av ett EU-blåkort, avbryts inte den oavbrutna vistelsen av en oavbruten vistelse utanför Europeiska unionen som är kortare än tolv månader, om frånvaroperioderna inte överstiger arton månader totalt.

Den föreskrivna tiden på fem år beräknas från den första dagen för det första tidsbegränsade uppehållstillstånd som beviljats för kontinuerlig vistelse i landet eller från inresedagen, om tredjelandsmedborgaren vid inresan haft kontinuerligt uppehållstillstånd. I fråga om flyktingar och alternativt skyddsbehövande beräknas den föreskrivna tiden från den dag då ansökan om internationellt skydd lämnades in. I fråga om sådana innehavare av EU-blåkort som har utnyttjat sådan rörlighet för längre vistelse som avses i artikel 21 i blåkortsdirektivet beaktas vid beräkningen av en oavbruten vistelse på fem år också laglig vistelse i någon av Europeiska unionens medlems-

Betänkande FvUB 24/2025 rd

stater som innehavare av EU-blåkort och dessutom nationellt uppehållstillstånd för högkvalificerad anställning eller tillstånd för forskare samt som person som beviljats internationellt skydd. Som innehavare av tillstånd för studerande beaktas hälften av den lagliga vistelsen. Dessutom förutsätts av innehavare av EU-blåkort att de omedelbart innan ansökan om uppehållstillstånd lämnades in har vistats lagligen i landet oavbrutet i två år.

EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta beviljas inte personer som får humanitärt skydd.

Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, avbryts den oavbrutna lagliga vistelsetiden och börjar räknas från början. Tiden kan börja räknas från början tidigast när det ovillkorliga fängelsestraffet har avtjänats i sin helhet. **Det straff som dömts ut för ett brott behöver inte ha vunnit laga kraft.**

56 e §

Språkkunskapsvillkor för EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

För att EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta ska kunna beviljas förutsätts det att utlänningen har goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 3 mom.

En utlänning som inte har fyllt 18 år beviljas EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta oberoende av hans eller hennes kunskaper i finska eller svenska. Undantaget tillämpas om sökanden är minderårig den dag då sökandens ansökan blivit anhängig.

I ett enskilt fall kan avvikelser göras från det i 1 mom. föreskrivna villkoret, om det finns exceptionellt vägande skäl till att de språkkunskaper som krävs saknas med beaktande av utlänningens ålder, analfabetism, låga utbildningsnivå eller andra motsvarande individuella omständigheter.

56 f §

Bevis på språkkunskaper

Med växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska avses att utlänningen vid en finländsk högskola har genomfört studier i finska eller svenska som omfattar minst femton studiepoäng eller avlagt en allmän språkexamen på kunskapsnivå två eller en språkexamen för statsförvaltningen som visar nöjaktig förmåga att använda språket i tal och skrift.

Med nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska avses att utlänningen har avlagt en allmän språkexamen på kunskapsnivå tre eller en språkexamen för statsförvaltningen som visar nöjaktig förmåga att använda språket i tal och skrift.

Med goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska avses att utlänningen har avlagt en allmän språkexamen på kunskapsnivå fyra eller en språkexamen för statsförvaltningen som visar god förmåga att använda språket i tal och skrift.

En utlänning kan visa sådana språkkunskaper som avses i 1, 2 eller 3 mom. även genom avläggande av

- 1) den grundläggande utbildningens lärokurs med finska eller svenska som modersmål eller som andra språk,
- 2) gymnasiet lärokurs med finska eller svenska som modersmål eller som andra språk,
- 3) en finsk- eller svenskspråkig studentexamen som innefattar ett godkänt vitsord i finska eller svenska som modersmål eller som andra språk,

Betänkande FvUB 24/2025 rd

4) en sådan yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen som avses i lagen om yrkesutbildning (531/2017) på finska eller svenska,

5) sådana studier i finska eller svenska som ingår i en högskoleexamen som avlagts vid ett finländskt universitet eller en finländsk yrkeshögskola och som leder till i 6 § 1 mom. i lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003) avsedda språkkunskaper som krävs av statsanställda vid tvåspråkiga myndigheter eller ett mogenhetsprov på finska eller svenska.

Med genom språktest verifierade särskilt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska avses att utlänningen har avlagt en allmän språkexamen på kunskapsnivå fem eller en språkexamen för statsförvaltningen som visar utmärkt förmåga att använda språket i tal och skrift.

Med avläggande av en allmän språkexamen på en viss kunskapsnivå avses att utlänningen har avlagt minst två delprov i examen på kunskapsnivån i fråga så att prestationen visar både muntliga och skriftliga språkkunskaper. Språkkunskaperna kan visas med någon av följande kombinationer:

- 1) skriftlig och muntlig framställning,
- 2) skriftlig framställning och talförståelse, eller
- 3) muntlig framställning och textförståelse.

56 g §

Uppgifter som beslut grundar sig på i vissa situationer

Om en utlänning i sin ansökan om permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta återoppar i detta kapitel avsedda språkkunskaper, ska utlänningen ha dessa språkkunskaper när ansökan blir anhängig. Om en utlänning återoppar ett i 56 a § 3 mom. 2 punkten avsett beslut om erkännande av examen, beviljande av studierätt eller anställning vid universitet, ska beslutet ha fattats eller arbetsavtalet ha ingåtts när ansökan blir anhängig. Om en utlänning återoppar avläggandet av en i 56 c § 1 mom. avsedd examen, ska examen ha avlagts när ansökan blir anhängig. Dessa uppgifter ska då framgå antingen av de utredningar som fogats till ansökan eller av någon annan myndighets informationsresurs som Migrationsverket har tillgång till. Om uppgiften dock står till Migrationsverkets förfogande när Migrationsverket avgör ärendet, vägras uppehållstillståndet inte enbart på grund av att uppgiften saknades när ansökan lämnades in.

57 §

Hinder för beviljande av permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta

Om en utlänning har dömts till villkorligt fängelse, kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det har gått mer än två år sedan prövotiden för straffet gått ut. I övriga fall kan permanent uppehållstillstånd beviljas, om det vid tidpunkten för avgörandet av ansökan har gått mer än två år sedan brottet begicks. Om en utlänning har dömts till ovillkorligt fängelsestraff, kan permanent uppehållstillstånd med stöd av 56 c § beviljas fyra år efter det att det ovillkorliga fängelsestraffet har avtjänats i sin helhet.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

81 a §

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

Obegränsad rätt att arbeta har en utlänning som har beviljats

1) permanent uppehållstillstånd, EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta enligt 56 d § eller kontinuerligt uppehållstillstånd på annan grund än arbete,

Denna lag träder i kraft den 20 .

På ansökningar om permanent uppehållstillstånd och EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta som var anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors 18.11.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
medlem Tiina Elo gröna
medlem Eveliina Heinäluoma sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Juha Hänninen saml
medlem Mari Kaunistola saml
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
medlem Joakim Vigelius saf
medlem Juha Viitala sd
ersättare Jari Ronkainen saf
ersättare Henrik Vuornos saml.

Sekreterare var

plenarråd Sanna Helopuro.

Betänkande FvUB 24/2025 rd Reservation 1

Reservation 1

Motivering

Regeringen föreslår att medborgarskapslagen ändras så att villkoren för att få permanent uppehållstillstånd skärps. Den vistelsetid i landet som krävs för ansökan om permanent uppehållstillstånd förlängs från nuvarande fyra år till sex år, och villkoren för att få permanent uppehållstillstånd kompletteras med krav på kunskaper i finska eller svenska samt två års tid i arbetslivet. Lagförslaget innehåller också ett antal undantag med stöd av vilka det också i fortsättningen är möjligt att ansöka om permanent uppehållstillstånd efter fyra års vistelse eller avvika från andra krav. Det föreslås också en ny bestämmelse som gör det möjligt för vissa personer som avlagt högskoleexamen i Finland att ansöka om permanent uppehållstillstånd utan särskilda krav på vistelsetid.

Propositionen är i huvuddrag välkommen, till den del erhållandet av permanent uppehållstillstånd starkare kopplas till sökandens integration och deltagande i det finländska samhället. Permanent uppehållstillstånd innebär att grunderna för en persons vistelse inte längre bedöms på samma sätt som vid förnyande av tidsbegränsade tillstånd. Det är motiverat att för den här typen av permanent uppehåll ställa villkor som gäller integration och på så sätt uppmuntra dem som flyttar till landet att anpassa sig till och delta i samhället. Krav på språkkunskaper kan anses vara ytterst motiverade.

Det bör dock noteras att regeringen under denna valperiod har gjort fler än tio enskilda ändringar i utlänningslagen. Det hör inte till god lagstiftningssed att införa separata ändringar i flera omgångar, och det gör det också svårt att bedöma de samlade konsekvenserna av lagförslagen. Det hade varit mer motiverat att behandla också detta lagförslag tillsammans med andra ändringar i grunderna för beviljande av uppehållstillstånd.

Villkoret som gäller tid i arbetslivet

Det föreslås att ett villkor för att få permanent uppehållstillstånd ska vara att sökanden har två års tid i arbetslivet. Kravet på tid i arbetslivet anses vara uppfyllt när utlänningen omedelbart innan ansökan blev anhängig har arbetat eller utövat näring på heltid i Finland under den i 1 eller 3 mom. angivna perioden så att han eller hon under denna period sammanlagt i högst tre månader har fått arbetslöshetsförmåner eller utkomststöd eller annars varit borta från arbetslivet.

Det är i princip välkommet att det införs ett krav på sysselsättning som villkor för permanent uppehållstillstånd. Den valda lösningen innehåller dock ingen flexibilitet. Också en person som har integrerats väl och som arbetar kan råka ut för oväntade situationer som leder till tillfällig arbetslöshet. Då kan en tidsgräns på tre månader som inte medger några avvikelser i enskilda fall framstå som oskälig.

Den föreslagna regleringen leder i praktiken till situationer där personer i flera årtionden vistas i Finland med tidsbegränsade tillstånd och får permanent uppehållstillstånd kanske först vid pensionsåldern. Det är tveksamt om ett sådant förslag är meningsfullt. Att upprepade gånger förnya tidsbegränsade tillstånd är framför allt byråkratiskt tungt och medför administrativa kostnader.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Reservation 1

Utifrån det som sägs ovan anser vi att tillämpningen av villkoret som gäller tid i arbetslivet bör vara mer flexibelt med tanke på oförutsedda och exceptionella situationer, dock inte så att det äventyrar syftet med själva regleringen, det vill säga att stärka kopplingen mellan permanent uppehållstillstånd och integration. Om omständigheterna är sådana att det att en person lyfter stöd inte tyder på svag integration eller bristfälliga färdigheter för att delta på arbetsmarknaden, är det inte motiverat att personens beroende av förmåner eller annan frånvaro från arbetslivet i mer än tre månader betraktas som ett ovillkorligt hinder för att få permanent uppehållstillstånd.

Vi föreslår att 56 a § i lagförslaget ändras så att villkoret som gäller tiden i arbetslivet kan anses uppfyllas även om sökanden under de två senaste åren har tytt sig till arbetslöshetsförmån eller utkomststöd eller annars varit borta från arbetslivet i mer än tre månader men dock högst sex månader och beroendet av stöd eller annan frånvaro från arbetslivet har föranletts av exceptionella omständigheter eller annars tillfälliga skäl som stått utanför sökandens skäligen kontroll.

En sådan ökad flexibilitet skulle bättre motsvara de föränderliga situationerna i det verkliga livet utan att äventyra syftet med villkoret som gäller tid i arbetslivet.

Permanent uppehållstillstånd på grundval av högskoleexamen

I propositionen föreslås det att permanent uppehållstillstånd ska beviljas en utlänning som har åtminstone växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska och som har avlagt en sådan högskoleexamen som avses i den föreslagna paragrafen. Som sådana i paragrafen avsedda högskoleexamina betraktas lägre och högre högskoleexamina som avlagts vid universitet eller Försvarshögskolan. Av de examina som avlagts vid en yrkeshögskola godkänns dock endast högre yrkeshögskoleexamen.

I propositionen motiveras detta med att lägre högskoleexamina vid universitet ofta är en mellannetapp efter vilken den studerande avlägger högre högskoleexamen, medan yrkeshögskolestuderande i huvudsak endast avlägger lägre högskoleexamen. Även om lägre högskoleexamina som avläggs vid universitet skiljer sig från yrkeshögskolornas motsvarande examina kan en så snäv indelning som den föreslagna inte anses motiverad. Därför anser vi att förslaget bör ändras så att också lägre högskoleexamina som avlagts vid yrkeshögskolor inkluderas i paragrafen.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 56 a § och 56 § med följande ändringar.

Betänkande FvUB 24/2025 rd
Reservation 1

56 a §

Integrationsvillkor för permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år, om utlänningen har nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 2 mom. eller i stället har motsvarande kunskaper i finskt eller finlandssvenskt teckenspråk och två års tid i arbetslivet. En utlänning som är 65 år eller äldre beviljas permanent uppehållstillstånd efter utgången av den föreskrivna tiden på sex år oberoende av utlänningens kunskaper i finska eller svenska.

I ett enskilt fall kan avvikelse göras från ett eller flera av de villkor som avses i 1 mom., om utlänningen har en sjukdom, skada eller störning som långvarigt hindrar utlänningen från att uppfylla villkoret.

1) utlänningens inkomster i den senast slutförda beskattningen innan ansökan blev anhängig har uppgått till sammanlagt minst 40 000 euro,

2) utlänningen utomlands har avlagt en examen som genom beslut av en behörig finländsk myndighet har erkänts ge behörighet eller rätt att arbeta i en uppgift som förutsätter högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen enligt 56 c § 1 mom. eller på basis av vilken ett finländskt universitet har beviljat studierätt för fortsatta studier eller anställt utlänningen för undervisnings- eller forskningsuppgifter och utlänningen har två års tid i arbetslivet, eller

3) utlänningen har genom språktest verifierade särskilt goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 5 mom. och tre års tid i arbetslivet.

En utlänning har förvärvat sådan tid i arbetslivet som avses i denna paragraf när han eller hon omedelbart innan ansökan blev anhängig har arbetat eller utövat näring på heltid i Finland under den i 1 eller 3 mom. angivna perioden så att han eller hon under denna period sammanlagt i högst tre månader har fått arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) eller utkomststöd enligt lagen om utkomststöd eller annars varit borta från arbetslivet. Om en utlänning har uppnått den lägsta åldern för ålderspension, är det i en situation som avses i 1 mom. tillräckligt att tiden i arbetslivet har förvärvats omedelbart före ålderspensionens början.

Om den sökande under en period som avses i 4 mom. har utnyttjat arbetslöshetsförmån eller utkomststöd eller annars varit borta från arbetslivet i mer än tre månader men inte mer än sex månader, kan försörjningsvillkoret anses uppfyllas, om den sökande kan visa att han eller hon har tytt sig till de avsedda stöden eller annars varit borta från arbetslivet på grund av exceptionella omständigheter eller av andra tillfälliga skäl som står utanför sökandens skäligen kontroll. Tillfällig frånvaro på grund av sjukdom eller föräldraledighet jämföras vid beräkning enligt 4 mom. med arbete eller näringsutövning. Med arbete eller näringsutövning jämföras också en utlännings stipendieperiod, om utlänningen arbetar i Finland med stöd av ett stipendium från Finland.

Det belopp som nämns i 3 mom. 1 punkten justeras årligen vid ingången av januari med den lönekoeficient som avses i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006). Beloppet anges i 2026 års nivå. Vid justering av beloppet ska det avrundas till närmaste hela euro. Inkomsterna ska motsvara det justerade beloppet för det år som den senaste beskattning som ligger till grund för beslutet gäller.

De inkomster som avses i 3 mom. 1 punkten beräknas så att till det sammanlagda beloppet av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten enligt 30 § i inkomstskattelagen (1535/1992) läggs den förlust som härrör av näringsverksamhet och jordbruk och som dragits av under skatteåret, dividendinkomst som är skattefri enligt 33 a–33 c § i den lagen, annan skattefri inkomst en-

Betänkande FvUB 24/2025 rd
Reservation 1

ligt 33 d § i den lagen samt överskott och annan utbetalning av medel som är skattefri enligt 33 e–33 g § i den lagen. Från det sammanlagda beloppet av nettoförvärvsinkomsten och nettokapitalinkomsten avdras dessutom de däri ingående prestationer som avses i 6 § 5 mom. i lagen om inkomstdatasytemet (53/2018), med undantag för prestationer som vid beskattningen betraktas som pensioner eller kapitalinkomster.

56 c §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd på grund av högskoleexamen som avlagts i Finland

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 1 mom. och som i Finland har avlagt

- 1) en examen som avses i 7 § i universitetslagen (558/2009),
- 2) en examen som avses i 6 § i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008),
- 3) en ~~högre~~ yrkeshögskoleexamen som avses i 11 § i yrkeshögskolelagen (932/2014),
- 4) en ~~högre~~ yrkeshögskoleexamen som avses i 14 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013), eller
- 5) en ~~högre~~ högskoleexamen som avses i 14 § i landskapslagen om Högskolan på Åland (Ålands författningssamling 2024:50).

På beviljande av permanent uppehållstillstånd på en i 1 mom. avsedd grund tillämpas inte 56 och 56 a §. En förutsättning är dock att utlänningen har haft ett giltigt uppehållstillstånd under tiden för avläggande av examen.

För att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts dessutom att utlänningen uppfyller de villkor på grundval av vilka kontinuerligt uppehållstillstånd skulle kunna beviljas honom eller henne på annan grund än 7 eller 7 a § i lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete.

Permanent uppehållstillstånd beviljas inte, om utlänningen efter att ha avlagt den högskoleexamen som ligger till grund för ansökan annat än kortvarigt har vistats utanför Finland så att hans eller hennes uppehållstillstånd då inte har varit i kraft.

Helsingfors 18.11.2025

Eveliina Heinäluoma sd
Saku Nikkanen sd
Juha Viitala sd
Paula Werning sd

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Reservation 2

Reservation 2

Motivering

Centern vill förnya den finländska invandringspolitiken så att den bygger på kompetens och arbete. En sådan politik skulle vara mer kontrollerad och bättre svara mot det finländska samhällets behov i olika situationer. Det vore mer motiverat att övergå från den nuvarande modellen med uppehållstillstånd som grundar sig på en arbetsplats till en kompetensbaserad poängsättningsmodell där man beaktar till exempel invandrarnas utbildningsnivå, språkkunskaper, arbetserfarenhet, arbetserbjudande och makens kompetens. Modellen skulle bygga på motsvarande modell som används i Kanada. Den har gett goda resultat och kunde anpassas efter Finlands behov.

Centern delar regeringens åsikt om att Finlands invandringspolitik måste vara mer förpliktande. Utgångspunkten är att man ska belöna den som är flitig, deltar i utbildning, försörjer sig själv och sin familj och visar vilja att integreras. Reformerna bör genomföras så att Finland klarar sig i den hårda internationella konkurrensen om kompetent arbetskraft.

Också i en tid av hög arbetslöshet är det bra att komma ihåg att antalet finländare i arbetsför ålder minskar varje år. Redan nu råder det brist på arbetskraft inom många branscher, också ur ett regionalt perspektiv. När befolkningen åldras ökar pensionsutgifterna och kostnaderna för social- och hälsovårdstjänsterna kontinuerligt. Vissa sakkunniga har nyligen föreslagit att finländarnas pensionsålder ska höjas, rentav till över 70 år, för att utgifterna inom de offentliga finanserna ska kunna täckas. Arbetskraftsinvandring är delvis en lösning på de utmaningar som nämns ovan, vare sig man vill det eller inte.

Positivt med den aktuella propositionen är att permanent uppehållstillstånd utan lång vistelsetid i fortsättningen kan beviljas på grundval av lägre eller högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen som avlagts i Finland. Detta främjar Finlands så kallade kvarhållningskraft och uppmuntrar internationella studerande att stanna kvar i Finland för att arbeta efter utexamineringen. Positivt är också att det ska vara möjligt att visa växande språkkunskaper genom sådana studier i finska eller svenska som motsvarar till exempel 15 studiepoäng och som avlagts vid en högskola. Det är en tydlig lösning som stöder integrationen och som sporrar och motiverar de studerande att satsa på språkstudier.

I propositionsmotiven konstateras det att det permanenta uppehållstillståndet uppmuntrar de utexaminerade att söka sig ut på arbetsmarknaden även om det skulle vara svårare att få arbete här. Denna motivering bör också tillämpas på dem som avlagt yrkeshögskoleexamen och vars utbildning uttryckligen är förankrad i arbetslivet. Enligt propositionen har sysselsättningen bland dem som avlagt universitetsexamen varit sämre än bland dem som avlagt yrkeshögskoleexamen. Ändå begränsas möjligheten till permanent uppehållstillstånd endast till universitetsexamina.

Utifrån det som sägs ovan anser vi att det är konstigt att yrkeshögskoleexamen eller yrkesinriktad examen inte ingår i den föreslagna förteckningen över examina som avlagts i Finland. Vi anser att detta är inkonsekvent och diskriminerande såväl ur utbildningspolitisk synvinkel som ur arbetsmarknadssynvinkel.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Reservation 2

Centerns utskottsgrupp betonar i likhet med remissinstanserna från näringslivet att yrkeshögskoleexamen i Finland är en högskoleexamen som är starkt arbetslivsorienterad och innehåller omfattande praktikperioder. De som avlagt examen i fråga kommer i regel direkt ut på arbetsmarknaden, ofta inom branscher där det redan råder stor brist på arbetskraft i Finland.

Inom social- och hälsovården krävs yrkeshögskoleexamen till exempel för sjukskötare, fysioterapeuter och bioanalytiker, som snabbt brukar få arbete efter utexamineringen. Ingenjörer inom de tekniska branscherna sysselsätts i uppgifter inom industrin, byggbranschen och energisektorn. Inom handel och ekonomi sysselsätts de som avlagt tradenombildning i uppgifter inom ekonomi, marknadsföring och försäljning. De som avlagt yrkeshögskoleexamen inom IKT-branschen arbetar till exempel som programvaruutvecklare och som experter på informationssystem eller cybersäkerhet. Det finns stor efterfrågan på dessa yrken på arbetsmarknaden. Sysselsättningsgraden för dem som avlagt yrkeshögskoleexamen inom nämnda branscher är hög, och många stannar kvar i Finland för att arbeta eller för att fortsätta sina studier vid en högskola.

Vi anser att regeringen borde ha beaktat att det krävs yrkesutbildning för att få arbete i vissa uppgifter i synnerhet inom social- och hälsovården och byggbranschen. Till exempel närvårdare, barnskötare och omsorgsassistenten är viktiga arbetstagare inom äldreomsorgen och hemvården och vid daghemmen.

Om examen har avlagts på finska eller svenska och sökanden har visat prov på sina språkkunskaper och sitt engagemang för det finländska samhället är det oavsett motiverat att bevilja permanent uppehållstillstånd på basis av examen. Det skulle i stor utsträckning stödja tillgången på arbetskraft inom de branscher där bristen på arbetskraft kommer att förvärras avsevärt under de närmaste åren.

Dessutom anser vi att det är viktigt att permittering beaktas när vistelsetiden och tiden i arbetslivet räknas vid bedömningen av förutsättningarna för permanent uppehållstillstånd. Permittering innebär inte att man är borta från arbetsmarknaden. Det är inte arbetstagarens val, utan en tillfällig åtgärd som vidtagits genom arbetsgivarens beslut och som inte bryter arbetsförhållandet. Om permittering inte beaktas när tiden i arbetslivet räknas kan det leda till oskäliga situationer där en person som aktivt deltagit i arbetslivet inte uppfyller villkoren för det uppehållstillstånd som regeringen nu reformerar. Det försvagar förtroendet för det finländska systemet och kan leda till att experter låter bli att stanna kvar i landet. Den osäkerhet som skulle vara förenad med uppehållstillståndet skulle göra Finland mindre attraktivt för internationella experter.

Tillgången till språkutbildning och språktester blir en utmaning när regeringen skärps. Flytten till Finland kan falla på överbelastningen på språkutbildningen och svårigheten att utföra språktest, eftersom personalresurserna vid ämbetsverken har skurits ned till ett minimum. Också Migrationsverket anser det vara viktigt att betona att lagförslaget har betydande ekonomiska konsekvenser för verket. Personalresurserna behöver ökas för att behandlingstiderna för permanenta uppehållstillstånd inte ska förlängas i och med bedömningen av de nya integrationsvillkoren.

Vi anser således att också yrkeshögskoleexamen och yrkesinriktad examen ska inkluderas i tillämpningsområdet för 56 c § och att man i 56 a § också ska beakta permitteringsperioder och del-

Betänkande FvUB 24/2025 rd
Reservation 2

tidsarbete när vistelsetiden och tiden i arbetslivet räknas vid bedömningen av förutsättningarna för permanent uppehållstillstånd.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 56 a § 5 mom., 56 a § 3 mom. 2 punkten och 5 § samt rubriken för 56 c § och 56 c § 1 mom. med följande ändringar.

56 §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd

Om en del av eller hela den vistelse som avses i 1 mom. har skett med stöd av uppehållstillstånd som beviljats för studier, är en förutsättning för att denna vistelse ska kunna utnyttjas vid beräkningen av vistelsetiden att den studerande har avlagt den högskoleexamen, yrkeshögskoleexamen eller yrkesinriktade examen för vilken uppehållstillståndet har beviljats. För att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas förutsätts dessutom att den studerande uppfyller de villkor på grundval av vilka kontinuerligt uppehållstillstånd skulle kunna beviljas honom eller henne på annan grund än 7, 7 a eller 10 § i lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete.

56 a §

Integrationsvillkor för permanent uppehållstillstånd

Permanent uppehållstillstånd beviljas efter utgången av den föreskrivna tiden på fyra år, om

2) utlänningen utomlands har avlagt en examen som genom beslut av en behörig finländsk myndighet har erkänts ge behörighet eller rätt att arbeta i en uppgift som förutsätter högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller yrkeshögskoleexamen eller yrkesinriktad examen enligt 56 c § 1 mom. eller på basis av vilken ett finländskt universitet har beviljat studierätt för fortsatta studier eller anställt utlänningen för undervisnings- eller forskningsuppgifter och utlänningen har två års tid i arbetslivet, eller

Tillfällig frånvaro på grund av **permittering**, sjukdom eller föräldraledighet samt **deltidsarbete** jämställs vid beräkning enligt 4 mom. med arbete eller näringsutövning. Med arbete eller näringsutövning jämställs också en utlännings stipendieperiod, om utlänningen arbetar i Finland med stöd av ett stipendium från Finland.

Betänkande FvUB 24/2025 rd
Vastalause

56 c §

Beviljande av permanent uppehållstillstånd på grund av ~~högskole~~examen som avlagts i Finland

Permanent uppehållstillstånd beviljas en utlänning som har växande muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska enligt 56 f § 1 mom. och som i Finland har avlagt

- 1) en examen som avses i 7 § i universitetslagen (558/2009),
 - 2) en examen som avses i 6 § i lagen om Försvarshögskolan (1121/2008),
 - 3) en yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen som avses i 11 § i yrkeshögskolelagen (932/2014),
 - 4) en högre yrkeshögskoleexamen som avses i 14 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013), ~~eller~~
 - 5) en högre högskoleexamen som avses i 14 § i landskapslagen om Högskolan på Åland (Ålands författningssamling 2024:50), eller
 - 6) en grundexamen som avses i 5 § i lagen om yrkesutbildning (531/2017).
-

Helsingfors 18.11.2025

Hanna Räsänen cent
Petri Honkonen cent

Betänkande FvUB 24/2025 rd Reservation 3

Reservation 3

Motivering

Genom propositionen skärps förutsättningarna för beviljande av permanent uppehållstillstånd genom att det i princip krävs sex års vistelsetid istället för nuvarande fyra år samt genom att det förutsätts nöjaktiga muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska och två års tid i arbetslivet. Sökanden får inte ha lyft utkomstskydd för arbetslösa eller utkomststöd i mer än tre månader. Propositionen innehåller vissa undantag för pensionärer, och dessutom kan undantag från villkoren göras i enskilda fall, om utlänningen har en sjukdom, skada eller störning som gör att villkoren inte kan uppfyllas. Permanent uppehållstillstånd kan beviljas efter fyra års vistelse, som är den gällande huvudregeln, om ett av tre tilläggsvillkor uppfylls. De tre alternativa tilläggsvillkoren är en årsinkomst på 40 000 euro, en högre högskoleexamen eller påbyggnadsexamen som erkänts i Finland tillsammans med två års tid i arbetslivet eller mycket goda kunskaper i finska eller svenska tillsammans med tre års tid i arbetslivet. Det är dessutom möjligt att få permanent uppehållstillstånd också genom att avlägga högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre högskoleexamen vid universitet i Finland.

Regeringen Orpo har skärpt utlänningslagen genom ett flertal separata ändringar. Flera på varandra följande propositioner har innehållit ett stort antal separata åtstramningar som har försvårat ställningen framför allt för dem som söker och får internationellt skydd, men de har också på andra sätt gjort det svårare för dem som vill flytta eller har flyttat till Finland att leva och slå sig ner här. Den gemensamma nämnaren för förslagen verkar vara att göra Finland mindre attraktivt och sända ett budskap om att vi inte behöver invandrare. Regeringen har också redan genom två propositioner gjort det svårare att få medborgarskap och bereder ytterligare en tredje skärpning av medborgarskapslagen. De ändringar som nu föreslås, liksom tidigare ändringar som gällt uppehållstillstånd och villkor för medborgarskap, syftar starkt till att öka den socioekonomiska selektiviteten i Finlands migrationspolitik. Villkor som gäller försörjning, beroende av sociala förmåner och utbildning bidrar till att det görs åtskillnad mellan invandrare beroende på deras socioekonomiska ställning.

Åtskilliga separata skärpningar av lagstiftningen bildar en svårhanterlig helhet och gör den redan komplicerade och svårbegripliga utlänningslagen allt mer oklar och svår att tillämpa. De samlade konsekvenserna av olika projekt har inte bedömts på behörigt sätt med avseende på de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna, och någon sådan bedömning ingår inte heller i den nu aktuella propositionen.

Propositionens uttalade mål är att uppmuntra till integration och förmedla en bild av en framtid i det finländska samhället. De föreslagna ändringarna är dock endast ägnade att försvåra integrationen och framtiden i det finländska samhället. Propositionen och även regeringens politik ökar enbart kraven på sökanden och vältrar över ansvaret för integrationen på individen. Samtidigt har integrationstjänsterna skurits ned och kommer att minskas ytterligare. De sökandes särskilda behov och faktiska möjligheter att i praktiken uppfylla de krav som ställs beaktas inte. Till följd av de föreslagna ändringarna kommer en del människor trots att de är fast bosatta i Finland aldrig att få permanent uppehållstillstånd utan de kommer att tvingas leva i osäkerhet till och med i årtion-

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Reservation 3

den. Detta gäller särskilt dem som är i mer utsatt ställning i samhället eftersom lagändringarna gynnar högutbildade och dem som har goda inkomster. I stället för att göra det svårare att få permanent uppehållstillstånd skulle integrationen främjas av att invandrarna i ett så tidigt skede som möjligt kunde förutse sin framtid i Finland och bygga upp sitt permanenta liv här.

Regeringen gör Finland till ett mindre attraktivt land för de invandrare som ha genuina valmöjligheter. Åtskilliga skärpningar av utlänningslagen gör det också ur näringslivets synvinkel svårare att rekrytera utländsk arbetskraft.

Av de föreslagna villkoren kan villkoret som gäller tid i arbetslivet vara svårt att uppfylla exempelvis för personer som får internationellt skydd och offer för människohandel. Propositionen beaktar inte den särskilda situationen för personer i utsatt ställning och hur deras bakgrund påverkar möjligheterna att få arbete. Propositionen beaktar inte heller hur vanligt det är med diskriminering på grund av bakgrund när man söker arbete. Det är också problematiskt att permitteringar inte räknas med i tiden i arbetslivet.

Det är också möjligt att villkoret för den som har uppehållstillstånd på grund av arbete inte uppfylls av orsaker som inte beror på personen själv, exempelvis permittering eller uppsägning. Arbetstagaren ska också kunna säga upp sig från ett anställningsförhållande där det förekommer utnyttjande, diskriminering eller där arbetstagarens rättigheter på annat sätt kränks, utan att han eller hon bestraffas för detta genom att tiden i arbetslivet börjar räknas från början. De föreslagna ändringarna leder till en situation där utländska arbetstagare blir tvungna att ta emot vilket arbete som helst på vilka villkor som helst. Förslaget ökar alltså risken för utnyttjande.

Det är också oskäligt för en betydande del av invandrarna att den årsinkomstgräns som föreslås som ett villkor för avvikelse från huvudregeln är minst 40 000 euro. Som det konstateras i propositionen arbetar personer med utländsk bakgrund oftare än personer med finländsk bakgrund bland annat inom service och försäljning samt inom kategorin övriga arbetstagare (t.ex. lokalvårdare, köks- och restaurangbiträden samt medhjälpare inom industri och byggverksamhet). Det är osannolikt att man inom dessa branscher kan uppnå de inkomster som krävs, eller så skulle det kräva så många arbetstimmar att det inte skulle finnas möjlighet att till exempel delta i språkstudier vid sidan av arbetet.

Även om de som passerat pensionsåldern inte ska omfattas av kravet på språkkunskaper och det räcker att de två åren i arbetslivet har förvärvats omedelbart före pensionens början, gör propositionen det omöjligt för vissa pensionärer att få permanent uppehållstillstånd om de inte har tillräcklig tid i arbetslivet. Det är exempelvis möjligt att en person som fått uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd för resten av sitt liv måste ansöka om fortsatt uppehållstillstånd varje år.

Det är oskäligt att kräva att en person under en tvåårsperiod i arbetslivet inte får ha tytt sig till arbetslöshetsförmån eller utkomststöd i mer än tre månader. Vid rekrytering är det allmänt förekommande med diskriminering på grund av ursprung och språkkunskaper, och för invandrare som blivit arbetslösa kan det vara särskilt svårt att snabbt få jobb. Det är oskäligt att samtidigt som det finländska samhället drar nytta av lågavlönade invandrares arbete kan dessa personer hindras från att få permanent uppehållstillstånd om de ens i liten utsträckning tyr sig till social trygghet.

Betänkande FvUB 24/2025 rd

Reservation 3

Beroendet av utkomststöd kan vara kortvarigt och de enskilda stödbeloppen mycket små, men enligt propositionen skulle det redan utgöra ett hinder för att få permanent uppehållstillstånd om sökanden lyft arbetslöshetsförmån eller utkomststöd i mer än tre månader under två års tid. Också utkomststöd som betalas till sökandens make kan förhindra att villkoret som gäller tiden i arbetslivet uppfylls, eftersom utkomststödet betraktas som en familjespecifik förmån. Den föreslagna bestämmelsen kommer att leda till situationer där man inte vågar ty sig till utkomststöd trots att det finns ett verkligt behov av det till exempel på grund av en familjemedlems sjukdom.

Det kan också vara svårt att uppfylla villkoret som gäller språkkunskap av orsaker som hänför sig till individens omständigheter och bakgrund. Exempelvis bland dem som får internationellt skydd och bland offer för människohandel finns personer som är i särskilt utsatt ställning och som saknar läs- och skrivkunskaper. För dem är det i praktiken omöjligt att uppfylla villkoret. Å andra sidan har de som kommit till landet för att arbeta inte tillräckliga möjligheter att delta i språkutbildning och de omfattas inte av integrationstjänster som inbegriper språkundervisning. Överlag finns det inte tillgång till tillräckligt med högklassig språkutbildning. Det ordnas inte heller tillräckligt med språkprov för att påvisa språkkunskaperna, utan språkproven är överbelastade.

Även om det är möjligt att avvika från kravet på språkkunskaper när en sjukdom, skada eller störning utgör ett hinder för att villkoret uppfylls blir tröskeln för avvikelse sannolikt hög, på samma sätt som vid tillämpningen av medborgarskapslagen. Enligt diskrimineringsombudsmannens iakttagelser är tröskeln för tillämpning av avvikelse från kravet på språkkunskaper i medborgarskapslagen mycket hög och man känner till situationer där man till exempel i fråga om personer med funktionsnedsättning inte har avvikit från kravet i fråga trots att de de facto inte kan lära sig språket.

Enligt förslaget ska den som avlagt högre högskoleexamen, påbyggnadsexamen eller lägre högskoleexamen vid universitet i Finland få permanent uppehållstillstånd utan krav på vistelsetid. Det har inte lagts fram några hållbara argument för att bestämmelsen inte gäller lägre yrkeshögskoleexamen. Till exempel sjukskötare, socionomer inom småbarnspedagogiken och ingenjörer har alla avlagt yrkeshögskoleexamen och har lätt att få arbete i Finland inom branscher där det råder brist på arbetskraft. Utöver yrkeshögskoleexamen bör också examina inom yrkesutbildningen beaktas. I Finland råder det brist på arbetskraft särskilt i sådana uppgifter inom social- och hälsovården för vilka man behöver yrkesinriktad examen.

Enligt propositionen ska beviljandet av permanent uppehållstillstånd för barn vara bundet till uppehållstillståndet för vårdnadshavare, vilket innebär att barnet i regel kan få permanent uppehållstillstånd endast om vårdnadshavaren har beviljats ett sådant. Förslaget är problematiskt med tanke på att barnets bästa i enlighet med konventionen om barnets rättigheter ska komma i främsta rummet. Kommittén för barnets rättigheter gav år 2023 Finland en rekommendation om att effektivisera åtgärderna för att säkerställa att rättsprincipen som gäller barnets bästa beaktas i första hand i alla beslut som gäller invandring och som berör asylsökande barn, flyktingbarn och invandrarbarn. För dem som nyligen uppnått myndighetsåldern är kravet på tid i arbetslivet svårt att uppfylla.

Propositionen och de åtstramningar som regeringen tidigare genomfört försvårar särskilt flyktingarnas anpassning till samhället. För dem som får internationellt skydd är invandringen i regel

Betänkande FvUB 24/2025 rd
Reservation 3

permanent, eftersom det ofta är helt uteslutet att de någonsin kan återvända till sina hemländer. Det ligger inte heller i samhällets intresse att försvåra deras integration. Också konventionen angående flyktingars rättsliga ställning förpliktar till att underlätta flyktingars integration i samhället.

Sammantaget har inga verkliga samhälleliga behov eller grunder lagts fram för de föreslagna ändringarna, och propositionens negativa konsekvenser har i stor utsträckning inte alls tagits i beaktande.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslaget.

Helsingfors 18.11.2025

Tiina Elo gröna